

Vetélkedő

Kémiai rejtvény

Az előző lapszámban közölt rejtvény megfejtése:

1. *A nátrium-hidrogén-karbonát közneve: Szó*dabikarbóna
2. *Olyan szerves vegyületek, amelyek molekulájában egy oxigénatom két szénhidrogén-csoportot köt össze. Két alkohol molekulából, víz kilépésével képződnek: É*terek
3. *A periódusos rendszer VIII-as főcsoportjában (IUPAC szerinti 18-as csoportjában) található elemek: Nemes*gázok
4. *A kémiai kötés leírására szolgáló elmélet, a vegyértékkötés-elmélet módszere: az atompályák keverésével olyan új hibridpályákat hoz létre, amelyek alkalmasak az atomok közötti kötés jellemzőinek leírására: H*ibridizáció
5. *Szerves vegyület, amelyet kék festékanyagként használnak: I*ndigó
6. *Olyan molekula, amelyben legalább egy aszimmetrikus elrendeződésű poláris kovalens kötés található, ezzel egyenetlen töltésselosztást létrehozva: D*pólus molekula
7. *Az enantiomerek 1:1 arányú keveréke, mely optikailag inaktív: R*acemát
8. *Nyolc szénatomot tartalmazó, nyílt láncú telített szénhidrogén: O*ktán
9. *Fontos biológiai szereppel rendelkező aldohexóz kémiai megnevezése, közneve: G*lükóz
10. *Oxigéntartalmú szerves vegyületek, amelyek alkoholokból és savakból keletkeznek egy molekula víz kilépésével: É*szterek
11. *A periódusos rendszer V.A csoportjába tartozó nemfémek egyike. Rendszáma 7: Nitrogén*

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.
SZ	É	N	H	I	D	R	O	G	É	N

Keresztrejtvény

A 2022/2023.2. *Firka* számunk keresztrejtvényének megoldása:

Proust, Marcel francia író.

A keresztrejtvényben elrejtett szavak:

1. játék**P**roblémák. 2. k**R**akkolás. 3. end**O**gén.
4. vanádi**U**m. 5. előfe**S**zítés. 6. an**T**ociánok

Az alábbi keresztrejtvényt meg tudjátok fejteni, ha figyelmesen olvassátok el a 2022/2023. Firka évfolyam 3. és 4. lapszámának írásait. Küldjétek be a kitöltött rejtvényről és az adataitokkal kitöltött táblázatról készített beszékkelt oldalt vagy JPG fényképet az EMT e-mail címére (emt@emt.ro) az iskolai év végéig. A levél tárgysorába (Subject) írjátok be: KERESZTREJT-VÉNY. A helyesen kitöltött rejtvény megfejtői között a következő könyveket sorsoljuk ki, amit a nyerteseknek postán küldünk el:

- Kovács Zoltán: *Fizika másképp – tanároknak, tanulóknak*, Ábel kiadó, Kolozsvár, 2022
- Darvai Béla, Kovács Zoltán, Lázár József, Tellmann Jenő: *Fizikapéldatár. Elektromosság*, Ábel kiadó, 2022

Kitől származik az idézet?

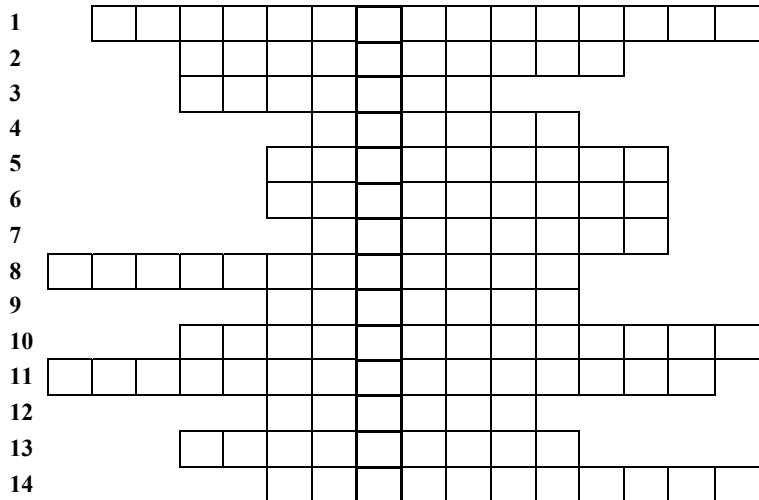
„Nem is tudom, melyik szebb: a változatok szövevénye vagy a sugallatoké.
A feketeregő, mikor énekel, vagy nyomban utána?”

Az alábbi rejtvényből megkapjuk az idézet szerzőjét, akinek a nevét a keresztrejtvény rácsának vastag vonallal rajzolt oszlopába kell beírni. Írjátok le röviden, hogyan értelmezték az idézetet!

Kérdések a rejtvény soraihoz:

- 1 Melyik 19. századi magyar orvos fertőtlenített eredményesen klóros vízzel?
- 2 Mi lenne képes halálos mérgével akár a fonálférgeket is elpusztítani?
- 3 Milyen hatást fedezett fel újra egy iskolás házi feladatának a megoldása során?
- 4 A fizika egyik területe, amelyet Karácsony János oktatott a BBTE-en.
- 5 Szénvegyületek lánacának termikus vagy katalitikus úton történő tördelése.
- 6 Hogyan nevezik még a metángázt az egyik keletkezési helye alapján?
- 7 Melyik részecskéről feltételezik, hogy a saját antirészecskéje lehet?
- 8 Melyik kutató mondta? „az erőm egyedül a kitartásomban rejlik.”
- 9 A lépfene kórokozója.
- 10 Kovács Zoltán alapította díj tanároknak.
- 11 Egy amerikai állam kormányfőjét is megjósoló számítógépes program.
- 12 A motortengely pontos pozíciójának, a fordulatszámának és/vagy a gyorsulásnak az irányítását lehetővé tevő motortípus.
- 13 A benzin nyomástűrése, öngyulladására vonatkozó mérőszám.
- 14 Rosszabb világot bemutató utópiával kapcsolatos.

Név Telefon

Osztály Postai cím

Iskola neve E-mail cím

Település Mentortanár

Kovács Zoltán

*Vidám, produktív vakációt kíván
a FIRKA csapata!*

